Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Maerle Snabel
m.snabel@nijmegen.nl
T 024 – 329 97 09

Ons kenmerk
E21.001718

Bijlage(n)
Bijgevoegd: Ja

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 13 juli 2021
Onderwerp Versterking keten theater en jeugdtheater in Nijmegen en Gelderland

Geachte leden van de raad,

Nijmegen heeft een levendige theaterscene die de potentie heeft om meer van betekenis te zijn voor de stad. We hebben een aantal kwalitatieve organisaties op het gebied van productie, presentatie en educatie waar we trots op mogen zijn. De gemeente heeft twee onderzoeken uit laten voeren die beiden laten zien dat er kansen liggen voor de theaterketen in Nijmegen. Komend jaar willen we uw raad meenemen in de plannen hoe deze kansen te verzilveren, passend bij wat Nijmegen te bieden heeft op het gebied van theater.

De gemeente Nijmegen is (mede) opdrachtgever geweest van twee onderzoeken op het gebied van theater. Het eerste onderzoek betrof de versterking van de functie theater in Nijmegen en werd uitgevoerd door Blueyard. Aanleiding was het advies van de commissie Groei. in het adviesrapport *Smaakt naar meer,* opgesteld naar aanleiding van de beoordeling van de meerjarige culturele subsidies. De commissie concludeerde dat de disciplines theater en dans minimaal en versnipperd aanwezig zijn in Nijmegen. Wel is er ruimte voor en vraag naar. De commissie adviseerde een kwartiermaker theater aan te stellen die onderzoek kan doen naar de aanwezige spelers, hoe deze elkaar kunnen versterken en waarvoor nog ruimte is in Nijmegen. Blueyard leverde het rapport *Er zit muziek in theater* op (bijlage). Het tweede onderzoek was een onderzoek naar jeugdtheater in Gelderland. Dit onderzoek werd mede in opdracht van de provincie Gelderland uitgevoerd door BMC en leverde het rapport *Uitwerking invulling functie jeugdtheater* (in bijlage) op. Aanleiding voor dit onderzoek was het wegvallen van Nijmeegse Theatergroep Kwatta uit de BIS (de Landelijke Culturele Basisinfrastructuur) en het advies van de Nijmeegse adviescommissie Groei. om de subsidieaanvraag van Kwatta niet te honoreren en het aangevraagde bedrag (€75.000) te reserveren voor de jeugdtheaterfunctie in Nijmegen.

Rapport Er zit muziek in theater

Alle betrokken geïnterviewden vonden een tweetal zaken van belang. Ten eerste, investeer vooral in jonge makers. Ten tweede, bekijk de theaterketen vanuit 025 (of zelfs de grotere regio), maar zorg wel voor versterking van de humuslaag in Nijmegen. Belangrijk is om te zorgen dat er een klimaat ontstaat waarbinnen jonge professionele makers hun weg kunnen vinden. De gemeente heeft de door Blueyard geïnterviewde theatermakers uitgenodigd voor een vervolggesprek waarin bovenstaande zaken nog eens werden bevestigd. In het gesprek gaven de theatermakers aan dat een gescheiden benadering van verschillende theaterdisciplines (muziektheater, jeugdtheater) kunstmatig is en dat theater in Nijmegen als een geheel benaderd zou moeten worden. De commissie Groei. heeft kennis genomen van het rapport en hier een reactie op gegeven (bijlage). Deze reactie wordt meegenomen bij de uitwerking van het vervolg.

Rapport Uitwerking functie jeugdtheater

BMC heeft onderzoek gedaan naar de functie jeugdtheater in Gelderland. In het rapport schetst BMC een aantal scenario's. Deze worden als vertrekpunt gezien voor hoe de functie jeugdtheater nader vorm en inhoud te geven in Gelderland. Ten grondslag aan die scenario's ligt een aantal observaties zoals: *"De vraag vanuit het onderwijsveld, maar ook vanuit de podia, biedt voldoende kansen om jeugdtheater zichtbaarder en prominenter aanwezig te laten zijn in Gelderland en landsdeel Oost. Daarbij past een structuur van onderlinge samenwerking van makers van jeugdtheater. Deze samenwerkingsgraad kan wel een impuls gebruiken."* Een andere observatie is: *"Juist in de keten liggen kansen om de functie van jeugdtheater zichtbaarder te maken en meer te waarderen, niet alleen op rijks- en provinciaal niveau, maar ook op gemeentelijk niveau voor geheel landsdeel Oost. Hierbij is het met name van belang dat overheden heldere doelen formuleren, die ze vervolgens vertalen naar hun opdracht aan de instellingen."* De rode draden die door het rapport van BMC lopen zijn opdrachtgeverschap, ketensamenwerking en verbinding. Van belang is het (verder) ontwikkelen van een cultureel netwerk jeugdpodiumkunsten om de bestaande culturele infrastructuur nog beter en breder te benutten.

Vervolg op rapporten

In beide onderzoeken wordt het belang van een sterk lokaal en regionaal theaternetwerk onderschreven. Daarnaast kwam in het gesprek met theatermakers in Nijmegen naar voren om de theaterdisciplines niet afzonderlijk te bezien, maar in samenhang.
We gaan het vervolg van beide onderzoeken als één geheel oppakken en formuleren een aanpak voor de versterking van de keten theater in Nijmegen waar ook het jeugdtheater onder valt. Voor de ontwikkeling en groei van een dergelijk Nijmeegse netwerk is het van belang dat er een goede aanhaking is op het regionale en provinciale netwerk. De provincie is momenteel het beleid op jeugdpodiumkunsten aan het aanscherpen waarbinnen het netwerk centraal staat en waar verbinding tussen het top- en middensegment wordt gestimuleerd. Zij zien een rol weggelegd voor de instellingen in Oost-Nederland die vanaf 2021 een meerjarige rijkssubsidie ontvangen en op het gebied van jeugdpodiumkunsten van belang zijn voor Gelderland. Ook Gelderse instellingen (bijvoorbeeld het Nijmeegse Kwatta) die hier geen deel van uit maken, maar de potentie hebben om een versterking voor het netwerk te zijn worden in de gelegenheid gesteld om

aan het netwerk deel te nemen. Als gemeente zijn we in gesprek met de provincie om te onderzoeken hoe de verbinding tussen het netwerk jeugdpodiumkunsten en de theatergezelschappen en makers in een regio te versterken en te stimuleren.

Beide rapporten leggen de nadruk op het versterken van samenwerking en samenhang vanuit lokaal/regionaal025 en provinciaal perspectief. In het gesprek met Nijmeegse theatermakers werd nog eens bevestigd dat het wenselijk is om de theaterketen in Nijmegen te verbinden met regionaal 025 en provinciaal netwerk. Voor het vervolg willen we sturen op een sterker en zichtbaarder netwerk theater in Nijmegen met duurzame verbindingen naar de 025regio en de provincie. Een sterk netwerk versterkt de individuele theaterorganisaties door kennisuitwisseling en samenwerking in productie, presentatie en organisatie mogelijk te maken. Een gezamenlijke aanpak brengt bovendien theater meer in beeld bij bestaand en nieuw publiek in Nijmegen. Voor een duurzame regionale verbinding is het van belang dat er een Nijmeegse representatie is in een bovenlokaal topnetwerk voor productie, presentatie en educatie in Oost Nederland. Kwatta zou die representatie kunnen vervullen. Een actieve deelname aan een dergelijk netwerk heeft naast meerwaarde voor de instelling zelf, meerwaarde voor de hele keten theater in de stad. Als gemeente Nijmegen willen we organisaties ondersteunen hun rol te pakken in het netwerk. We hebben wel bepaalde voorwaarden en verwachtingen. Zo verwachten we dat organisaties zich bewust zijn van hun voorbeeldfunctie en zich daarnaar gedragen door de culturele codes (Fair Practice Code, Code Cultural Governance, Code Diversiteit & Inclusie) na te leven. Met deze aanpak leveren we een bijdrage aan de uitvoering van de ambities uit de cultuurvisie (*Kunst en cultuur voor en door iedereen, Aantrekkingskracht van Nijmegen vergroten door middel van cultuur* en *Ruimte voor innovatie en creativiteit)*. In het bijzonder willen we de focus leggen op innovatie en kwaliteit in de theaterketen. We denken aan talentontwikkeling en aan ontwikkeling en experiment in de theaterketen, door bijvoorbeeld theater aan vraagstukken of opgaven van andere domeinen te verbinden.

Het vervolg gaan we samen met de theatersector vormgeven. Doel is een gezamenlijke structuur voor de theatersector neer te zetten. Dat vervolg heeft tijd nodig en de budgetten voor de theatersector zijn beperkt. Voor 2021 is binnen het programma Cultuur en cultureel erfgoed voor jeugdtheater €75.0000 gereserveerd en voor theater €40.000. Samen is €115.000 beschikbaar om een start te maken met een gecombineerde aanpak in 2021.

We gaan op basis van beide onderzoeken en gesprekken met betrokkenen een voorstel uitwerken om de theaterketen in Nijmegen te versterken en beter zichtbaar te maken op lokaal, 025 en provinciaal niveau. Het voorstel moet een perspectief bieden voor de theatersector en passen bij wat Nijmegen te bieden heeft op het gebied van theater. Mogelijk is hiervoor iemand (kwartiermaker) of een organisatievorm nodig die de structuur vasthoudt en zorgt voor verbindingen. De provincie Gelderland bereidt een Statenbrief voor hoe zij het vervolg ziet op jeugdpodiumkunsten in Gelderland.

De verwachting is dat in de plannen ruimte is voor Nijmegen om aan te haken op het provinciale netwerk van jeugdpodiumkunsten. Hoe die plannen er concreet uit zien wordt nog uitgewerkt.
We zullen uw raad later dit jaar informeren over het voorstel voor het vervolg.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout	drs. H.M.F. Bruls
gemeentesecretaris	burgemeester

Bijlage(n)

1. Rapport Blueyard, Er zit muziek in theater
2. Rapport BMC, Uitwerking invulling jeugdtheater
3. Brief commissie Groei n.a.v. rapport Er zit muziek in theater